

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2355/24-T
Sp. zn. ČŠIT-S-554/24-T

Název	Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562
Sídlo	Škarabelova 562, 738 01 Frýdek-Místek
E-mail	zsnadeje@seznam.cz
IČO	60 046 104
Identifikátor	600 134 725
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vratislav Matěj
Zřizovatel	statutární město Frýdek-Místek
Místo inspekční činnosti	El. Krásnohorské 139, Frýdek-Místek K Hájku 2972, Frýdek-Místek Škarabelova 562, Frýdek-Místek
Inspekční činnost na místě	12. 11. 2024 –15. 11. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Naděje, Frýdek-Místek, Škarabelova 562 (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny - výdejny. Škola vzdělává děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s mentálním postižením, kombinovaným postižením, poruchou autistického spektra či poruchou chování.

Škola má k dispozici tři místa poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“). Na pracovišti K Hájků 2972 je umístěno šest tříd mateřské školy (čtyři třídy speciální a dvě třídy běžné) celkem se 70 dětmi (oproti minulé inspekční činnosti došlo k navýšení o 15 dětí) a školní jídelna. Pracoviště Škarabelova 562 poskytuje zázemí vedení školy, pěti třídám základní školy speciální a jedné třídě základní školy, čtyřem oddělením školní družiny a školní jídelně - výdejně. V místě poskytovaného vzdělávání El. Krásnohorské 139, ve vypůjčených prostorách Základní školy a mateřské školy Frýdek-Místek, El. Krásnohorské 2254, která pro ně rovněž zajišťuje stravování ve své školní jídelně, probíhá vzdělávání v 11 třídách základní školy a čtyřech odděleních školní družiny.

K termínu inspekční činnosti školu navštěvovalo celkem 102 žáků základní školy a 23 žáků základní školy speciální (rovněž zde došlo k navýšení počtu žáků, oproti minulé inspekční činnosti, kdy žáků bylo 109). Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání celkem 63 žákům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy vykonává funkci od roku 2020, část svých kompetencí účelně delegoval na tři zástupkyně ředitele. Řízení školy vychází z průběžně aktualizované koncepce vytvořené v souladu s podmínkami a zaměřením školy. Vedení základní školy naplňuje koncepční cíle např. pořádání tematických akcí pro děti, žáky a zákonné zástupce, což se pozitivně projevuje v následném vzdělávání či sociálních kompetencích. Pravidelné porady vedení a pedagogické rady podporují vzájemnou spolupráci pedagogů a v jejich průběhu jsou bezodkladně řešeny aktuální problémy. Realizace kontrolních činností jednotlivých úseků je vyhodnocována, avšak v některých oblastech jsou přijímána nedostatečná opatření zejména ve vztahu k systematickému dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.

Složení pedagogického sboru umožňuje plnit záměry a cíle realizovaných školních vzdělávacích programů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě zpracovaného plánu, který však v základní škole nesleduje efektivitu naplňování daného plánu (15 % pedagogů se v posledních dvou letech neúčastnilo žádného dalšího vzdělávání). Získané poznatky si vyučující předávají na pracovních poradách či dle možností při vzájemných hospitacích. Dle dat z dotazníkového šetření pedagogičtí pracovníci základní školy požadují podporu v oblasti spolupráce s asistentem pedagoga, 37 % uvádí, že se jim žádné podpory nedostalo. V průběhu sledované výuky se však tento nedostatek zásadně neprojevil. Škola vypracovala plán pedagogické podpory pro začínající učitele, avšak ne u všech začínajících učitelů je pravidelně vyhodnocován.

Materiálně technické zázemí školy umožňuje realizaci školních vzdělávacích programů. Třídy základní školy jsou vybaveny učebními pomůckami a ICT technologiemi, které jsou průběžně obměňovány. Účinnému začleňování žáků se zdravotním postižením napomáhá bezbariérový přístup a schodišťové plošiny v budovách základní školy a v budově mateřské školy schodišťová sedačka. Dle dat z dotazníkového šetření však 60 % učitelů a 50 % vychovatelů uvádí nespokojenost s materiálně technickým vybavením zejména pomůckami.

V minulém školním roce došlo k vybudování dvou multisenzorických místností snoezelen a altánu pro výuku u mateřské školy. Školní družina využívá prostory, které jsou vhodně upraveny pro zájmové aktivity. Mateřská škola je průběžně vybavována pomůckami, hračkami i nábytkem. Školní zahrady u mateřské školy a v místě poskytovaného vzdělávání Škarabelova mají pouze omezené množství vhodných herních prvků.

Poradenské služby škola zajistila prostřednictvím výchovné poradkyně a školního metodika prevence. Školní metodik prevence účinně pracuje s třídními kolektivy a žáky s problémovým chováním. Škola přijala opatření týkající se jednotného postupu učitelů a spolupráce se zákonnými zástupci. Prevence rizikového chování vychází ze zpracovaného dokumentu, následně je realizovaná prostřednictvím cíleně zaměřených akcí (např. posílení individuálních a sociálních kompetencí, protidrogová prevence, předcházení kriminalitě, šikaně i kyberšikaně) a účelně ji doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů.

Škola vytváří podmínky pro zdravý životní styl dětí a žáků i podmínky pro zajištění bezpečnosti dětí a žáků při školních i mimoškolních činnostech, podporuje tak jejich zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj. Děti a žáci jsou seznamováni s riziky a poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví včetně požární prevence. Opatření k předcházení úrazům jsou účinná, míra úrazovosti nemá stoupající tendenci.

Školní jídelna usiluje o vytvoření atraktivního a pestrého jídelníčku s dostatkem čerstvého ovoce a zeleniny, dbá na dodržení nutričně vyvážené stravy v souladu se zásadami zdravé výživy s ohledem na plnění výživových norem. Dietní stravování jídelna nepřipravuje, ale dětem a žákům, jejichž zdravotní stav vyžaduje stravování s omezením, škola umožňuje individuální způsob stravování. Školní jídelna je zapojena do projektu zajišťujícího finanční podporu k úhradě stravného pro žáky, kteří by ze sociálních důvodů nemohli využívat služeb školního stravování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost v mateřské škole proběhla průřezově ve všech třídách. Spontánní činnosti se vyznačovaly pestrou nabídkou aktivit a částečně řízenými aktivitami. Při hře měly děti dostatek prostoru pro rozvinutí námětových her se sociálním učením i konstruktivní hry. Volná dostupnost hraček, stavebnic a knih umožňovala dětem rozhodovat o volbě činnosti dle vlastního zájmu. Nejmladším dětem byly při činnostech nápomocny učitelky. V dopoledních hodinách však nebyly ve všech třídách zařazovány pravidelné aktivity pro rozvoj pohybových dovedností, které by podporovaly u dětí správné ovládání pohybového aparátu. K podpoře vzájemné sounáležitosti a komunikace byl ve všech třídách vhodně zařazován ranní kruh. Všechny denní činnosti byly vedeny motivačně. Vzhledem k přítomnosti dvouletých dětí a dětí s odkladem školní docházky v běžných třídách nebylo vzdělávání vždy přiměřeně diferencované. Zvolené metody a formy vzdělávání ve speciálních třídách byly efektivní a vedly k naplnění vzdělávacího cíle. Frontální učení bylo užito minimálně, důraz byl kladen na efektivně nastavené individualizované aktivity, které vycházely z pedagogické diagnostiky. Vzdělávání bylo důsledně vedeno metodou strukturovaného učení a podpořeno alternativní komunikací. Prováděné činnosti se systematicky průřezově dotýkaly všech vzdělávacích oblastí. Učitelky cíleně podporovaly děti k rozvoji slovní zásoby a správnému vyjadřování, užívaly problémové otázky, což děti vedlo k větší aktivitě a rozvoji rozumových schopností. V průběhu vzdělávání byl přirozeně podporován rozvoj dětí v sociální oblasti, byly vytvářeny základy postojů a pozitivních vztahů mezi vrstevníky s respektováním společně dohodnutých třídních pravidel. Zvolená forma hodnocení vzdělávacích aktivit využívala prvky formativního hodnocení. Klidový

režim po obědě respektoval individuální potřebu spánku jednotlivých dětí, pro ostatní má škola připraveny klidové aktivity.

V hospitovaných hodinách na základní škole převládal frontální způsob řízení vyučovacího procesu bez aplikace inovativních metod a forem práce, dominantní byla role pedagogického pracovníka ve výkladu učiva, kterou doplňovala samostatná práce žáků. Žáci byli aktivní a měli možnost vyjádřit své názory. Pracovní klima ve většině hospitovaných hodin podporovalo otevřenou komunikaci mezi pedagogy a žáky. Učitelé žákům většinou poskytovali dostatečný prostor pro samostatnou práci. V nižší míře však byly využívány různé informační zdroje, které by vedly k větší aktivizaci žáků. Během výuky se pedagogové zaměřovali na hodnocení okamžitých projevů a výsledků. V nedostatečné míře byla využita didaktická technika, její využití žáky se neobjevilo vůbec. Prvky sebehodnocení či vzájemného hodnocení, důležité pro zvýšení podílu žáka na vlastním procesu učení, nebyly do výuky ve větší míře zařazovány.

V hospitované výuce ve třídách základní školy speciální se střídaly společné činnosti žáků, podpůrné terapie a speciálně pedagogická péče. Při vzdělávání převládaly pozitivní vzájemné vztahy mezi vyučujícími a žáky. Průběh vzdělávání učitelé dobře promýšleli, pro pochopení učiva používali řadu názorných pomůcek. Z forem práce v hodinách nejčastěji využívali individualizovanou výuku vzhledem ke specifickým potřebám žáků. Při vzdělávání byla uplatňována diferenciací rozsahu učiva, které odpovídalo nárokům na žáky různých ročníků zařazených v jedné třídě a jejich vzdělávacím možnostem. Žáci komunikovali převážně pouze s pedagogy, kteří u nich podporovali rozvoj vyjadřovacích schopností kladením otevřených otázek. U žáků, kteří nekomunikují verbálně, byla vhodně rozvíjena alternativní komunikace. Učitelé účinně podporovali možnosti žáků lépe a samostatně se orientovat v prostoru a čase prostřednictvím nastaveného strukturovaného režimu. Velmi přínosná byla činnost asistentů pedagoga, a to především při plnění diferencovaně zadaných úkolů.

Při hospitovaném zájmovém vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke smysluplnému využití volného času. Žáci využívali nabízené aktivity, vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Dosahované vzdělávací výsledky v mateřské škole odpovídaly průběžnému naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Děti se orientovaly v prostředí školy, komunikovaly bez zábran s vrstevníky, učitelkami i ostatními zaměstnanci školy. Učitelky pravidelně vyhodnocují aktuální témata integrovaných bloků, na jejichž základě plánují další vzdělávací nabídku.

Pedagogové vedou pedagogickou diagnostiku, ve které sledují a vyhodnocují pokroky v rozvoji učení dětí. Přehledná a průběžně doplňovaná sběrná portfolia dokreslují průběh vývoje dětí.

Děti plnící povinné předškolní vzdělávání prokazovaly potřebné znalosti a dovednosti pro navazující vzdělávání. Dobrých výsledků děti dosahovaly v sociální oblasti, nenuceně se přizpůsobovaly stanoveným pravidlům, respektovaly potřeby druhých, dělily se o hračky a pomůcky, spolupracovaly.

Vedení školy pravidelně sleduje a vyhodnocuje dosahované výsledky vzdělávání žáků. Uplatňovány jsou standardní evaluační nástroje s využitím různých forem písemného

a ústního ověřování žákovských vědomostí a dovedností. Zásadní význam má především bezprostřední průběžné hodnocení jednotlivců spojené s konkrétní situací, která má výrazně motivační charakter. Ve třídách základní školy speciální je uplatňováno slovní hodnocení výsledků práce žáků. Škola se zaměřuje na prevenci školního neúspěchu žáků, přistupují k žákům individuálně a hodnotí pokrok každého jednotlivce, zejména v oblasti získávání jejich sociálních dovedností a uplatnění v praktickém životě. Výsledky vzdělávání odpovídají možnostem a schopnostem jednotlivých žáků. V případech zhoršeného prospěchu některých žáků či absence pedagogové přijímají konkrétní opatření tak, aby eliminovala jejich ohrožení školním neúspěchem.

Ve školním roce 2023/2024 45 žáků základní školy prospělo s vyznamenáním, 3 žáci neprospěli. Neúspěšným žákům pomáhají učitelé v průběhu výuky. V loňském školním roce bylo ze 16 vycházejících žáků přijato 15 žáků na obory poskytující střední vzdělání s výučním listem, jeden žák nepodal přihlášku na žádnou střední školu.

V loňském školním roce bylo evidováno 448 neomluvených hodin u 9 žáků (jeden žák 344). Vedení školy ve spolupráci s pedagogy výsledky analyzuje a přijímá opatření, avšak vzhledem k tomu, že žáci pocházejí ze sociálně znevýhodněného prostředí se míra úspěšnosti u těchto žáků nijak znatelně neposunuje.

Rovněž u dětí je využíváno komplexního přístupu, který na základě speciálně pedagogické diagnostiky, kterou tvoří tým odborníků a pedagogů ve spolupráci s odbornými pracovišti, vyhodnotí plán rozvoje pro každé dítě. Z jejich závěrů pak vyplývají nároky na práci pedagogů a podmínky vzdělávání. Uplatňuje se zde především výrazný individuální přístup, který uspokojuje dosažitelné potřeby jednotlivých dětí.

Vyhodnocování naplňování doporučení školských poradenských zařízení probíhá pravidelně. Individuální vzdělávací plány zpracované pro některé žáky jsou učiteli ve vzájemné spolupráci také pravidelně konzultovány a vyhodnocovány s odbornými pracovníky. Pedagogové získávají a vyhodnocují výsledky vzdělávání všech žáků a sledují jejich vzdělávací pokroky. Zákonným zástupcům škola poskytuje průběžné informace o výsledcích vzdělávání, zveřejňuje aktuality týkající se její činnosti. Vytváří motivační prostředí podporující zájem i nadání jednotlivých žáků. Dosahované výsledky jsou pravidelně vyhodnocovány a oceňovány. Škola pořádá několikrát ročně tematické adaptační pobyty, čímž efektivně podporuje sociální kompetence.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují partnerské vztahy. Škola k podpoře kompetencí žáků a k rozšíření vzdělávací nabídky efektivně spolupracuje mimo jiné se stejně zaměřenými školami, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, Střediskem volného času Klíč či středními odbornými školami. Konstruktivní partnerské vztahy vedení školy vytváří rovněž se zřizovatelem, jenž se významně podílí na zlepšování materiálních podmínek vzdělávání.

Školní vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných a příležitostných činností. Vychovatelé se snaží o vybudování nebo posílení motivace žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

Závěry

Vývoj školy

- Od 1. 8. 2020 změna na pozici ředitele školy, následně došlo k navýšení členů vedení školy.
- Průběžně dochází k nárůstu počtu dětí i žáků.
- Ve školním roce 2023/2024 došlo k vybudování dvou senzorických místností či altánu pro výuku v mateřské škole, průběžné modernizaci počítačových učeben.
- Částečně přetrvává nedostatečná nabídka zdravotně preventivních aktivit v mateřské škole.

Silné stránky

- Mateřská škola
- Efektivní užívání pestrých metod a forem vzdělávání ve speciálních třídách mateřské školy podporuje u dětí jejich vývojový potenciál. (4.2)
- Základní škola
- Kvalita výuky ve třídách základní školy speciální účinně podporovala vzdělávací proces žáků. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- Nepravidelná nebo málo rozvinutá nabídka pohybových činností v mateřské škole. (4.1)
- Základní škola
- Vedení školy neuplatňuje systematicky plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků u jednotlivých učitelů. (2.1)
- Využívání standardních vzdělávacích postupů bez aplikace inovativních metod a forem práce při vzdělávání nevede k aktivizaci žáků tříd základní školy. (4.1)
- Nízká míra využívání informačních zdrojů a digitální techniky v různých formách nevede k účinné aktivizaci a rozvíjení potenciálu žáků základní školy. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na spolupráci mezi učiteli, asistenty pedagoga a pozice druhého pedagoga, dále na aktivizující formy a metody výuky a pravidelně tento plán vyhodnocovat.
- Zefektivnit vedení a podporu začínajících učitelů v mateřské i základní škole dle plánu pedagogické podpory.
- Zařazovat pravidelně do režimu dne v mateřské škole řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

- Dovybavit školní zahrady o další herní prvky k podpoře pohybových dovedností a rovněž pořídit didaktické pomůcky pro základní školu.
- Zintenzivnit využívání různých forem sebehodnocení, vzájemného hodnocení a společného závěrečného zhodnocení výuky a využívání digitálních pomůcek.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací programy platné ve školním roce 2024/2025
2. Třídní knihy vedené ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
3. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
4. Organizace školy 2024/2025 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
5. Školní matrika vedená ve školním roce 2024/2025 (vzorek)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
7. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pro školní rok 2024/2025 k datu inspekční činnosti (vzorek)
8. Dokumentace ke školnímu stravování dětí a žáků pro školní rok 2024/2025 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Daniel Jakubek, Ph.D., školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Jan Pokorný, MBA, školní inspektor

Mgr. Kateřina Forgačová, školní inspektorka

Bc. Irena Heryánová, DiS., kontrolní pracovnice

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

3. 12. 2024